

30. 4. 2023–14. 5. 2023 * LIII * 2236

Župnijski list stolne župnije

~ Ljubljana Sv. Nikolaj ~

4. VELIKONOČNA NEDELJA

»Rešite se iz tega pokvarjenega rodu!« Pokvarjeno glasbilo izniči veselje tako igranja kot poslušanja, pokvarjena hrana lahko človeka tudi ubije, pokvarjen človek lahko uniči mir in srečo mnogim ljudem. Cerkev je del tega sveta, nastaja iz tega sveta in je zato na pogled povsem podobna drugim skupnostim. Zato mnogi razumevajo celo njeno bogoslužno življenje in opravila le kot značilnost njene kulture. Ribič Peter pa ve, da zgrešena pot, tudi če je še tako lepa, ravna in lahkotna, ne more privedsti do pravega cilja, ampak v razočaranje, celo v nemoč obupa, v absurdnost življenja. In svet pogosto rine v to. Kjer naravne vrednote niso postavljene trdno in urejeno, se skvari mišljenje in čutenje, se hitro razrastejo nepoštenost, neiskrenost, sebična samovolja in z njo izkoriščanje in nasilnost. In človek ni več največja vrednota in življenje ni več lepo. In tako imenovani napredek išče nadomestke in ustvarja stvari, ki naj bi človeka osrečevale. In hudo je in boli, če se to zaseje tudi v Cerkvi.

Takrat se mnogi odvrčajo od nje in je izpostavljena obsojanju.

Vendar je Cerkev poslana v svet. Božji dar, ki je resnica o življenju, moč za moralno čisto življenje in posvečenost s Svetim Duhom, jo določa in osmišlja, je v njej. Prav to pa je izziv svetu. Že skrb za čistost Jezusovega nauka, ki je nespremenljiva ustava Cerkve, zahteva napor in ponižnost duha. Drugo je potreba po nenehnem notranjem prečiščevanju, tretja pa nujnost gojenja prisluškovanja Svetemu Duhu za razumevanje smisla besede, za moč duha ter čistost srca. To dela Cerkev verodostojno v oznanjevanju in trdno v zvestobi poslanstvu. In ta Cerkev sva tako jaz kot ti. Zato je Petrova pridiga ljudem, odprtim za resnico, segla v srce in jih začela spreminjati, čeprav je s tem v drugih prebudila zavist, nasprotovanje in preganjanje. Senca se pač pokaže takoj, ko zasveti luč. Le eden je, ki si je upal reči: »Jaz sem luč sveta.«

Anton Slabe

SVETO PETDESETDNEVJE

Sveto petdesetdnevje je velikonočni čas, ki se začne po nedelji Gospodovega vstajenja in traja do binkošti. Sveti Atanazij pravi o tem velikonočnem času: »Petdeset dni od nedelje Gospodovega vstajenja do binkošti obhajamo v velikem veselju in radosti kakor en sam praznik, še več, kakor eno samo veliko noč.«

Staro izročilo torej priča, da je čas od velikonočne do binkoštna nedelje Cerkev vedno obhajala kakor en sam razširjeni veliki praznik odrešenja, izvršenega s Kristusovim vstajenjem. Sklep in vrhunec tega praznovanja je bil binkoštni praznik. V številu petdeset (pentekoste) vidijo cerkveni očetje simbol prekipevajoče polnosti, simbol novega odrešenjskega življenja. Že v stari zavezi je imel simbolizem petdesetdnevja velik pomen. Vsako petdeseto leto je bilo jubilejno leto, leto osvoboditve vseh, ki so prišli v sužnost, v odvisnost zaradi zadolženosti. V jubilejnem letu so preroki videli simbol in obljubo veličastnega odrešenja ob koncu časov, kar je Jezus izrecno obrnil nase. V novi zavezi je Bog ta simbolizem posvetil predvsem s podaritvijo Svetega Duha prav na binkoštni praznik, ko so se Judje spominjali, kako je Bog na gori Sinaj njihovim prednikom čez petdeset dni po njihovem izhodu iz Egipta dal postaviti in jih s sklenitvijo zaveze napravil za svoje ljudstvo.

Od 4. stoletja dalje pa se je začela enotnost velikonočnega slavlja v svetem petdesetdnevju drobiti. Štirideseti dan po veliki noči so uvedli poseben praznik Gospodovega vnebohoda, petdeseti dan pa praznik Svetega Duha. Praznika sta postajala vedno bolj sa-

mostojna in ločena od velike noči. V 7. stoletju so začeli binkoštni praznik obhajati edinole kot obletnico prihoda Svetega Duha na apostole, ne pa tudi kot sklep enega samega praznovanja Kristusovega vstajenja. Tako je prišlo v pozabo, da je binkoštni praznik povezan v živo enoto s praznikom Gospodovega vstajenja. Binkoštni praznik je dobil svojo osmino, medtem ko je prej imel osmino samo velikonočni praznik. Od 5. stoletja dalje so enotnost in prazničnost velikonočnega časa začeli obremenjevati tudi tako imenovani prošnji dnevi tri dni pred vnebohodom. S svojim spokorniškim značajem so namreč povsem v nasprotju z velikonočnim časom.

V novejšem času pa je zopet prišlo do spoznanja notranje povezanosti med Gospodovim vstajenjem in binkoštno podaritvijo Svetega Duha. To je bil tudi glavni namen prenovljenega bogoslužja drugega vatikanskega cerkvenega zbora. Nedelje tega časa veljajo kot velikonočne nedelje in se po nedelji vstajenja imenujejo druga, tretja, četrta, peta, šesta in sedma velikonočna nedelja; konča pa se ta sveti čas petdesetdnevja z binkoštno nedeljo. Prvih osem dni velikonočnega časa je velikonočna osmina in te dneve obhajamo kot slovesne Gospodove praznike, zato te dni ne more biti nobenega drugega praznika. Cerkev se veseli novokrščencev, zato se jih v svojih molitvah pogosto spominja. V prvih časih krščanstva so se novokrščenci vso osmino udeleževali evharistije v belih oblekah, ki so si jih nadeli pri krstu na velikonočno vigilijo in so jih odložili šele naslednjo – belo nedeljo.

Iz: France Oražem, Leto Kristusove skrivnosti

STOLNICA – NAŠ DOM

Portretno poprsje škofa Alojzija Wolfa – drugi del

Wolf Anton Alojzij se je rodil 14. junija 1782 v Idriji, v Ljubljani pa je dokončal gimnazijo ter tečaj modroslovja in študij teologije. Ker je bil premlad, mu je nadškof Brigido kot diakonu najprej dal službo kateheta in delo pomočnika v pisarni nadškofijskega tajnika, 5. decembra 1804 pa je bil s papeževim dovoljenjem predčasno posvečen ter je postal kaplan in nemški pridigar v stolnici. Kasneje je postal škofov tajnik in katehet, počasi pa je prevzemal različne druge službe na škofiji, dokler ni bil 27. februarja 1824 imenovan za 24. ljubljanskega škofa.

Veliko skrbi je posvetil vzgoji in izobrazbi bogoslovcev in duhovnikov. Bil je velik dobitnik in mecen: skrbel je za revnejše bogoslovce in poskrbel, da je vselej kdo od ljubljanskih bogoslovcev nadaljeval študij v Avguštiniju na Dunaju. Da bi revnejšim dijakom, od katerih si je

obetel duhovniške kandidate, omogočil šolanje, je kupil hišo z vrtom (nekdanje Alojzijevišče, danes je tam Teološka fakulteta), jo obnovil in dozidal ter ustanovil dijaško semenišče za 80 gojencev.

Bil je izredno dejaven tudi na pastoralnem področju, vestno je opravljal vizitacije škofije (imel jih je šest) ter zahteval, da so cerkve urejene in lepo opremljene. Predpisal je enoten bogoslužni red in izdal nov bogoslužni kalendar. Bil je vesten in natančen, izredno delaven, izvrsten pravnik in gospodar. Zasebno je bil prijazen, zaupljiv in gostoljuben. Čeprav je zrasel v nemški družini, je slovenski jezik cenil in ga podpiral.

Trajno mesto v slovenski kulturi si je zagotovil predvsem s financiranjem in organizacijo novega prevoda in izdaje Svetega pisma (1856–1863) ter nemško-slovenskega in slovensko-nemškega slovarja (1860 in 1895). T. i. »Wolfovo Sveto pismo« je pomemben mejnik ne le na področju prevajanja in izdajanja Svetega pisma v slovenskem jeziku, temveč ima tudi splošen kulturni pomen za naš narod. Vodstvo zahtevnega načrta je zaupal Juriju Volcu, semenškemu spiritualu v Ljubljani. Prevod, ki se odlikuje po lepi slovenščini, blizu sodobni knjižni, je izšel v šestih zvezkih. Kot veljavno slovensko katoliško Sveto pismo je bil v rabi nekako sto let.

Umril je 7. februarja 1859 in je pokopan v stolnici.

DOGODKI PRED NAMI

- **V ponedeljek, 1. maja**, bodo svete maše po prazničnem redu. Začenjamo s šmarnično pobožnostjo.
- **V torek, 9. maja**, bo v stolnici ob 19.30 koncert sakralne glasbe »Glasba za mir«. Lepo vabljeni!

GODOVI IN PRAZNIKI

- **Nedelja, 30. 4.: 4. velikonočna nedelja**
- **Ponedeljek, 1. 5.: sv. Jožef Delavec, praznik, začetek šmarnic**
- **Torek, 2. 5.: sv. Atanazij, škof, cerkveni učitelj**
- **Sreda, 3. 5.: sv. Filip in Jakob ml., apostola**
- **Četrtek, 4. 5.: sv. Florijan (Cvetko), mučenec**
- **Petek, 5. 5.: sv. Gotard, menih, škof**
- **Sobota, 6. 5.: sv. Dominik Savio, dijak**
- **Nedelja, 7. 5.: 5. velikonočna ned.**
- **Ponedeljek, 8. 5.: obletnica posvetitve ljubljanske stolnice**
- **Torek, 9. 5.: sv. Izaija, prerok**
- **Sreda, 10. 5.: sv. Janez Avilski, duhovnik, cerkveni učitelj**
- **Četrtek, 11. 5.: sv. Pankracij, mučenec**
- **Petek, 12. 5.: sv. Leopold Mandič, redovnik**
- **Sobota, 13. 5.: Fatimska Mati Božja**
- **Nedelja, 14. 5.: 6. velikonočna ned.**

URNIK SVETIH MAŠ

DELAVNIKI: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 18.30

OB SOBOTAH IN PRVIH PETKIH tudi ob 16.00

CERKVENI PRAZNIKI NA DELOVNI

DAN: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 16.00, 18.30

NEDELJE IN ZAPOVEDANI PRAZNIKI:

6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 11.30, 12.30, 16.00, 18.30

SKUPNA MOLITEV V STOLNICI

Vsak dan

8.30 in 18.00: rožni venec

Nedelja

15.30: molitev pred izpostavljenim Najsvetejšim

Prvi četrtek

po večerni maši molitev v čast svetemu Jožefu

Prvi petek

8.30: molitev pred izpostavljenim Najsvetejšim

15.00: ura Božjega usmiljenja

Prva sobota

8.30: molitev pred izpostavljenim Najsvetejšim

ŠMARNIČNA POBOŽNOST

je v stolnici vsak dan ob 8.30, pri večerni sveti maši ter ob nedeljah ob 15.30. Lepo vabljeni!

TBB – stolniška oznanila
izdaja Stolni župnijski urad.
Odgovarja Roman Starc, župnik.
Dolničarjeva 1, Ljubljana.
roman.starc@rkc.si / 041/746 354
<http://www.stolnica.com/>

Mobilna aplikacija
Stolnica

Informacije dobite tudi na spletnem naslovu: <http://stolnica.com/>
Stolnica - Ljubljana - Cathedral
[@stolnica](https://www.instagram.com/stolnica)